

ముప్రీం బృందానికి కంచ గచ్చిబౌలి అడవి స్వాగతం

చరిత్ర, పర్యావరణం, అభివృద్ధికి చిరునామాగా నిలుస్తున్న హెచ్సీయూ

అలాంటి వల్లి ఖాములపై సర్కారు కత్తి.. అభివృద్ధి మాటున పర్యావరణం లింతం అదే జరిగితే జీవ వైవిధ్యం ఇక కనుమరుగే.. నెమలి నాట్యం, నక్షత్ర తాబేలు సోయగం దుంకే మచ్చల జంకలు ఇకపై గత చరిత్రే.. కాపాడలేకపోతున్న వన్యప్రాణి రక్షణ చట్టం

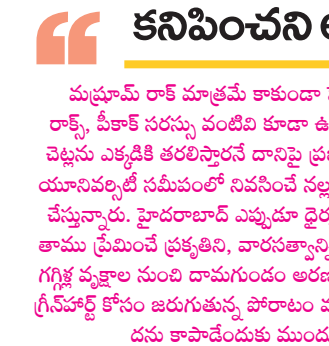
జీవ వైవిధ్యానికి కేరాఫ్ హెచ్సీయూ	
పూల మొక్కల జాతులు	700
క్షీరద జాతులు	10
సరీసృపాల జాతులు	15
పక్షి జాతులు	200

నిన్నటివరకూ చెంగుచెంగున ఎగిరి దుంకిన అక్కడి జీవ వైవిధ్యం బతుకు కుక్కల చేతిలో విస్తరిలా మారింది. 200 కోట్ల ఏండ్ల చరిత్ర కలిగిన అక్కడి ముహూమీ రాక్ మౌన రోదన చేస్తున్నది. మొన్నటి వరకూ నిశ్చింతగా కనిపించిన అక్కడి కొలనులు కకావికలమౌతున్నాయి. క్యాన్సర్ వంటి రోగాలను నయం చేసే ఔషధ వృక్షాలు, 200 వరకూ పక్షి జాతులు ఇలా చెప్పుకొంటూ పోతే జీవ వైవిధ్యానికి కేరాఫ్ ఏగా నిలిచిన కంచ గచ్చిబౌలిలోని హెచ్సీయూ అడవి అల్లకల్లోలంగా మారింది. ఆదాయమే పరమావధిగా హెచ్ సీయూ భూములపై రేపంత ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న దుశ్శాసన వర్షంతో అక్కడి చెట్లు, పుట్ట, జీవాలు బిక్కుబిక్కు మంటూ బతుకేడుస్తున్నాయి మరి.

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 9 (నమస్తే తెలంగాణ)/(స్పెషల్ ట్యాంక్ బ్యూరో): దేశంలోని ప్రముఖ విద్యా సంస్థలలో ఒకటైన హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం (హెచ్ సీయూ) నిరసన ప్రదర్శనలకు వేదికగా మారింది. హెచ్సీయూ భూములపై రేపంత ప్రభుత్వం కట్టిగట్టడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ విద్యార్థులు వీధుల్లోకి వచ్చి తమ నిరసనను ధైర్యంగా వెలిబుచ్చుతున్నారు. అభివృద్ధి పేరుతో క్యాంపస్ వాతావరణం బలికావడానికి వారు ఎంతమాత్రం అంగీకరించడం లేదు. కంచ గచ్చిబౌలిలోని 400 ఎకరాల పచ్చని భూమిని టెక్నాలజీ పార్క్ పేరిట ప్రైవేటు కంపెనీలకు ప్రభుత్వం వేలం వేయాలని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించడాన్ని విద్యార్థులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. విద్యార్థులకు ఇది నిరసన మాత్రమే కాదు. ప్రాణం కోసం పోరాటం. ఇది చరిత్ర, పర్యావరణం, అభివృద్ధి.. మూడూ ఉన్న త్రివేణి సంగమం. హైదరాబాద్ చరిత్రలో భాగమైన, జీవ వైవిధ్యం సమృద్ధిగా ఉన్న ఈ హెచ్సీయూ ప్రాంతం భవిష్యత్తు ఇప్పుడు ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. పర్యావరణ పరంగా సుసంపన్నమైన ఈ భూమిని వేలం వేయాలనే ముఖ్యమంత్రి రేపంతరేప ప్రభుత్వ ప్రణాళికలపై పౌర సమాజ సంస్థలు, పర్యావరణ కార్యకర్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఇది అభయారణ్యమే 15 ఏండ్ల కిందట ఆగస్టు 2008-ఆగస్టు 2009 పద్య హైదరాబాద్ యూనివర్సిటీ పరిశోధకులు, ప్రపంచ వన్యప్రాణి నిధి (డబ్ల్యూ డబ్ల్యూఎఫ్) ప్రతినిధులు అవిభాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అప్పటి రాష్ట్ర డైరెక్టర్ ఫరీద్ తంపాల్ నేతృత్వంలో హెచ్సీయూలో సర్వే చేపట్టారు. ఈ బృందం హెచ్సీయూలోని వివిధ రకాల జీవ జాతుల వివరాలతో ఓ నివేదికను రూపొందించింది. ఆ నివేదికలో మూలికలు, చెట్లతోపాటు ఉభయచరాలు, సరీసృపాలు, పక్షులు, క్షీరదాలు వంటి అనేక జీవజాతులు హెచ్సీయూ అడవిలో ఉన్నట్లు తేల్చి చెప్పింది. దీంతో హెచ్సీయూ భూముల్లో నిర్వాణాలు చేపట్టాలన్న వాదనలు పచ్చినప్పుడు ఉదయ

కనిపించని అభయారణ్యాలు ముహూమీ రాక్ మాత్రమే కాకుండా హెచ్సీయూలో బఫెలో సరస్సు, హై రాక్స్, వల్లిన్ రాక్స్, పీకాకి సరస్సు వంటివి కూడా ఉన్నాయి. '400 ఎకరాల్లో ఉన్న ఈ జీవజాతులు, చెట్లను ఎక్కడికీ తరలిస్తారనే దానిపై ప్రభుత్వం నుంచి అలాంటి సమాధానం లేదు' అని యూనివర్సిటీ సమీపంలో నివసించే నల్లగండ్ల నివాసి దిగ్విజయ్ చౌహాన్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. హైదరాబాద్ ఎప్పుడూ ధైర్యసాహసాల నగరంగా నిలిచింది. ఇక్కడి ప్రజలు తాము ప్రేమించే ప్రక్కతిని, వారసత్వాన్ని కాపాడేందుకు ఎప్పుడూ ఒక్కటి నిలిచారు. చేపళ్ల గగ్గళ్ల వృక్షాల నుంచి దామగుండం అరణ్యాల వరకు, ఇప్పుడు హైదరాబాద్ యూనివర్సిటీ గ్రీన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ జరుగుతున్న పోరాటం వరకు నగర ప్రజలు ఎల్లప్పుడూ తమ సహజ సంచ దను కాపాడేందుకు ముందుంటున్నారని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

● ముహూమీ రాక్ నీడలో...

200 కోట్ల ఏండ్ల నాటి పుట్టగొడుగు శిల

హెచ్సీయూ క్యాంపస్ లో ఉన్న ముహూమీ రాక్ దాదాపు 200 కోట్ల సంవత్సరాల నాటిదని సీమ్ రాక్స్ సైన్సెట్ సెక్రటరీ ప్రాకే ఖాదర్ తెలిపారు. భూమి పొరలు ఒకదానికొకటి రాపిడికి గురవుడం వల్ల 200 ఏండ్ల కిందట ఈ శిల ఏర్పడినట్లు పేర్కొన్నారు. హైదరాబాద్ మొత్తంలో ఇలాంటి శిల నిర్వాణం మరెక్కడా కనిపించలేదని గుర్తు చేశారు. ఈ రాము చుట్టూ ఏర్పడిన నిర్వాణాలు లేదా తవ్వకాలు జరిగితే, ముహూమీ రాక్ ఉనికికే ప్రమాదమని ఆమె ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

● పోరాటం ఇప్పటిది కాదు

తమ హెచ్సీయూ విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలోని వచ్చని ప్రదేశాలను కాపాడుకోవడానికి విద్యార్థులు పోరాడటం ఇదే తొలిసారి కాదు. యూనివర్సిటీ గతంలోని ఒకేకాటిపై నిలబడి తమ ప్రాంగణ సహజ ఆవాసాలను కాపాడుకోవడానికి గతంలోనే ఎన్నో సార్లు ఉద్యమించారు.

అభివృద్ధి కోసం పర్యావరణాన్ని పణంగా పెట్టడాన్ని హెచ్సీయూ సిబ్బంది ధైర్యంగా ప్రతిఘటించారు. చెట్లు, ఖాళీ స్థలాలను కాపాడుకోవడం గురించి మాత్రమే వారు పోరాడటం లేదు. అభయారణ్యాన్ని కాపాడుకోవాల్సిన కృతనిశ్చయంతో వారు అప్పుడూ ఇప్పుడూ పోరాడుతున్నారు. యూనివర్సిటీ మాజీ వైస్ చాన్సలర్ ప్రొఫెసర్ సయ్యద్ హాస్సేన్ పదవీ కాలంలోనూ పర్సనల్ ఇలాంటి నిరసనలే జరిగాయి. వైద్య కళాశాల స్థాపన కోసం కేర్ ఫౌండేషన్ 200 ఎకరాల భూమిని తీలాయించాలనే నిర్ణయాన్ని విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు గతంలో వ్యతిరేకించారు. దీంతో ఈ నిర్ణయాన్ని వర్సిటీ అధికారులు పక్కనపెట్టారు. 2010లో వర్సిటీ నాటిడ్జ్ అండ్ ఇన్స్టిట్యూట్ పార్క్స్ ను స్థాపించాలనే దాని ప్రణాళికపై వ్యతిరేకత ఎదురైంది. దీంతో తప్పని పరిస్థితుల్లో ఆ ప్రాజెక్టును వర్సిటీ పక్కన పెట్టింది. యూనివర్సిటీ ప్రధాన లక్ష్యమైన విద్య, చరిత్ర వంటి వాటిని వ్యతిరేకించే ప్రాధాన్యత ఇస్తుండటంపై బహిరంగంగానే విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

● కనిపించని అభయారణ్యాలు

హైదరాబాద్ సొలిదుకు ఆవాసం

కంచ గచ్చిబౌలిలోని పచ్చి మైదానంలో కనిపించే జీవ వైవిధ్యం, వృక్ష జాతులు ఈ భూప్రపంచ మీద మరెక్కడా కనిపించదని పర్యావరణ నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ప్రపంచంలో ఎక్కడా కనిపించని ఓ అరుదైన సొలిదును 2010లో ఇక్కడే కనుగొన్నట్లు చెబుతారు. దానికి హైదరాబాద్ పేరు వచ్చేలా.. ముల్లెడియూ హైదరాబాద్ పేర్ని అని నామకరణం చేసినట్లు రికార్డులు చూయించారు. హెచ్సీయూ వాతావరణంలో తప్ప మరెక్కడా ఈ జాతి సొలిదు కనిపించడంలేదని, ఈ కంచ గచ్చిబౌలి పర్యావరణానికి ఈ సొలిదు అలవాటు పడిపోయిందని అధ్యయని చెప్పారు.

● ముహూమీ రాక్ ఉద్యమం

హైదరాబాద్ అరబ్ స్ప్రింగ్!

హైదరాబాద్ ను ఆకర్షించే చెరువులు, వారసత్వ భవనాలు మాత్రమే కాదు.. నగరంలో ప్రత్యేకత కలిగిన రాతి నిర్మాణాలు కూడా నగర అభివృద్ధికి మౌన సాక్షాత్తులుగా నిలిచాయి. హైదరాబాద్ యూనివర్సిటీ పరిధిలోని 400 ఎకరాల భూమిలో ప్రసిద్ధ ముహూమీ రాక్ (పుట్టగొడుగు శిల) ప్రత్యేక స్థానం సంపాదించింది. ఇది కేవలం భౌగోళిక అద్భుతం మాత్రమే కాదు, ఇప్పుడు ప్రతిఘటనకు ప్రతీకగా మారింది. పర్యావరణవంశం సుసంపన్నమైన ఈ భూమిని వేలం వేయాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా నిరసనలు చెలరేగడంతో ముహూమీ రాక్ ఉద్యమానికి ముఖ చిత్రంగా మారింది. విద్యార్థులు ఈ రాము చుట్టూ చేరి ప్రకారాలు పట్టుకొని నిరాదాయ చేస్తూ హైదరాబాద్ సహజ వారసత్వాన్ని కాపాడాలని డిమాండ్ చేశారు. అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు నేతృత్వంలో హైదరాబాద్ ఆర్గన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ (హుడా) ద్వారా నిలబడన సంఖ్య 13ను తీసుకోవారు. ఈ చట్టం కారణంగా దేశంలో శిలలను సహజ వారసత్వంగా గుర్తిస్తూ చట్టబద్ధంగా రక్షించే పరిధిని హైదరాబాద్ నిలిపింది. అయితే తర్వాత హెరిటేజ్ యాక్ట్ వచ్చినా ఈ

ప్రమాదంలో బెషర్ వృక్షాలు

మొక్కల పేరు

కంచ గచ్చిబౌలి భూముల్లో పూల మొక్కలు, సాధారణ వృక్షాలే కాదు.. అరుదైన జీవవైవిధ్య రోగాలను నయం చేయగల శక్తి కలిగిన బెషర్ వృక్షాలు, సుగంధ మొక్కలు కూడా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఆ వృక్షాలు ప్రమాదంలో చిక్కుకొన్నాయి.

మొక్క పేరు	ప్రాముఖ్యత
అండ్రోగిఫెస్ పానిక్యులాటా సీన్	కాలేయాన్ని రక్షించడం
అజార్కా ఇండికా	కామెధ్య, పర్వ వ్యాధులను నయం చేయడం
క్యాలోట్రోఫిస్ గింగాబియా	యాంటిబయోటిక్ గా పనిచేస్తుంది
అలాగియమ్ సాల్విఫోలియమ్	బీదీని తగ్గించడం, పేగుల వ్యాధులను నయం చేయడం
కాతారాంతూస్ రోసెస్	ల్యూకేమియా, హోగ్గెస్ వంటి క్యాన్సర్లను నయం చేయడం

● క్షీరదాలు

● సరీసృపాలు

● పక్షులు

ప్రమాదంలో మన పాలపిట్ట

దశర పండుగ వచ్చిందంటే పాలపిట్టను చూడడం ఏండ్ల నుంచి తెలంగాణ సమాజం అనుసరిస్తున్న ఆచారం. కంచ గచ్చిబౌలి భూముల్లో రాష్ట్ర పక్షి అయిన పాలపిట్టలు కూడా ఆశ్రయం పొందుతున్నాయి. అడవుల నరికివేత పెరుగడంతో జీవ, పక్షి జాతులతోపాటు పాలపిట్టల సంఖ్య కూడా గణనీయంగా తగ్గిపోయింది. కంచ గచ్చిబౌలి అభయారణ్యంలో శతాబ్దాలుగా పాలపిట్టలు నివాసం ఉంటున్నాయి. అయితే, రేపంత ప్రభుత్వ పర్యటనతో మన రాష్ట్ర పక్షి పాలపిట్ట కూడా ప్రమాదంలో పడినట్లు యూనివర్సిటీ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ప్రమాదంలో జీవాలు

● క్షీరదాలు

ముప్పల జింకలు అడవి పండులు ముళ్ల పండులు కుండేలు ప్యాంగోలిస్సు

● సరీసృపాలు

రస్సెల్స్ వైపర్ నాగుపాము ఇండియన్ రాక్ పైథాన్ ఇండియన్ క్రెట్స్ ఇండియన్ మానిటర్ బల్లి

● పక్షులు

రాబందులు హాక్స్ కొంగలు కార్పొరెంట్లు హెరాన్లు ఇబిస్ ఫ్లెమింగోలు పెలికాన్లు ఇండియన్ పిట్టలు

హెచ్సీయూలోని జీవజాలం

నెమలి ముచ్చల జింక నాలుగు కొమ్మల జింక నక్షత్రపు తాబేలు ఫ్లావో షెల్డ్ అడవి పండు ఇండియన్ రాక్ పైథాన్ బూడిద రంగు ముంగీన ముళ్ల పండు మానిటర్ బల్లులు కుండేలు బోహా సాము నాగుపాము రస్సెల్స్ వైపర్ క్రెయిట్ క్షైల్స్ రాబందులు హాక్స్ గ్రౌస్ క్యూయిల్స్ ఏషియన్ ఓపెన్ బిల్ పియింటెడ్ స్టార్క్ కార్పొరెంట్లు అల్పంగాలు పెలికాన్లు హెరాన్లు ఇబిస్ పక్షులు కొంగలు ప్యాంగోలిస్సు క్రెట్స్ ఫ్లెమింగోలు